

סקציה לסוציולוגיה של הבריאות **סיכום ישיבה מיום 10.11.06**

משתתפים:

יו"ר הסקציה, גיורא קפלן
חברי הסקציה (לפי סדר א-ב): אביטל לאופר, יעל קשת, יעקב בכנר, ליאת מילביצקי, נגה וינר, פאולה פדר-בוביס.

הצגת משתתפים חדשים:

אביטל לאופר, מרצה בבית הספר למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית נתניה ורכזת מערכת כתב העת סוגיות חברתיות בישראל. תחומי עניין: השפעת אירועים חברתיים ופוליטיים על בריאות נפשית בקרב בני נוער; צמיחה פוסט טראומטית; השפעת מערכות ערכים כדוגמת אידיאולוגיה ודת על בריאות הנפש של בני נוער. עבודת הדוקטורט של אביטל (2001) נעשתה במסגרת המחלקה לסוציולוגיה של הבריאות באוניברסיטת בר-אילן. שם העבודה: "מודל חברתי-התנהגותי להבנת מעורבות באלומות בני נוער בישראל" והיא נעשתה בהנחיית ד"ר יוסי הרצל. עבודת המחקר הבאה של אביטל (2004) נערכה במסגרת מלגת פוסט דוקטורט מטעם מכון אדלר לחקר ילדים בסיכון באוניברסיטת תל-אביב בראשות פרופ' זהבה סולומון. שם העבודה: "התמודדות ילדים ישראלים עם אירועי טרור, תפקידה של מערכת הערכים והתמיכה החברתית בתיווך אירועי לחץ". עבודת מחקר נוספת (2006), מטעם מלגת מחקר של קרן המו"פ האזורי יהודה ושומרון. שם העבודה: "השפעת תהליך ההתנתקות על בני נוער הגרים ביישובי השומרון: עבריינות אידיאולוגית ומצוקה נפשית".

יעקב בכנר, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, למד תואר ראשון בפסיכולוגיה, תואר שני בסוציולוגיה ארגונית, תואר שלישי בסוציולוגיה של הבריאות וכיום מרצה במחלקה לסוציולוגיה של הבריאות הממוקמת בחטיבה לבריאות הקהילה השייכת לפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן-גוריון. תחומי עניין: טיפול בלתי פורמאלי בחולים סופניים, מחלות סופניות והשפעתן על החולה ובני משפחתו, תקשורת רופא-חולה, שחיקה נפשית של אנשי מקצועות הבריאות, מתודולוגיה של בניית שאלונים. עוד סיפר יעקב כי במחלקה לסוציולוגיה של הבריאות בבן-גוריון לומדים לתואר שני ושלישי וכן לתואר שני בגרנטולוגיה.

נגה וינר, אוניברסיטת בן-גוריון, דוקטורנטית במחלקה למדעי ההתנהגות באוניברסיטת בן-גוריון, תחומי עניין: סוציולוגיה של פרוין והולדה, מעמדם של עוברים כמטופלים מובחנים מהאישה ההרה.

פאולה פדר-בוביס, בית הספר לבריאות הציבור באוניברסיטת בן-גוריון. תחומי עניין: תפיסות של שינויים ארגוניים בבתי חולים בישראל, יחסי גומלין בין-מקצועיים בתחום הבריאות. נושא עבודת הדוקטורט שלה הוא "תפיסות של שינויים ארגוניים בבתי חולים בישראל". עבודת המסטר שלה "להיות או לא להיות? מחויבות מקצועית וקליטה תעסוקתית בקרב רופאים עולים מבריה"מ לשעבר", נעשתה בהדרכת פרופ' שובל. בשתי העבודות נעשה שימוש בשיטות מחקר איכותניות.

1. הודעות

- הוחלט כי ליאת תשנה את נוסח ההודעה באתר האגודה על פרסום הסקציה להודעה הבאה:

שלום רב לכולם,
קבוצת העבודה (סקציית) סוציולוגיה של הבריאות
 במסגרת האגודה הסוציולוגית הישראלית
 התחילה להיות פעילה!!!
 חברי קבוצת העבודה נפגשו מספר פעמים
 במטרה לקדם את הדיון בנושא והקשר בין בעלי תחומי עניין דומים.
 במסגרת זו, נשמח לצרף לסקציה חוקרות וחוקרים מסוציולוגיה ותחומים קרובים (אפידמיולוגיה,
 מדעי הבריאות וכדומה) המתעניינות/ים בתחום הסוציולוגיה של הבריאות והרפואה.
 אנו מבקשים מהמצטרפות/ים החדשות/ים לקבוצת העבודה לשלוח פירוט קצר על
 נושאי המחקר/ תחומי העניין/העיסוק שלהם
 לליאת, מזכירת האגודה במייל: liatmi@hdq.colman.ac.il

- החברים מתבקשים להעביר לליאת במייל רשימה ביבליוגרפית של עבודות, ספרים, מאמרים, כתבי עת (איפה ומתי פורסמו, כותרת מלאה...), תקציר של העבודה (אם יש כזה) ו/או את העבודה עצמה וסילבוסים הקשורים לסוציולוגיה של הבריאות והרפואה כדי שתוכל ליצור מאגר ולהפיץ אותם באופן מרוכז בינינו.
- החברים מתבקשים להעביר **סילבוס** לליאת גם במידה ומישהו מעוניין לדון באופן ספציפי בסילבוס שלו/ה בישיבות הבאות (בהמשך לדיון בסילבוס של דניאלה).
- החברים מתבקשים להעביר לליאת **הודעות** לגבי ספרים, כנסים וכל חומר הקשור לתחום סוציולוגיה של הבריאות והיא תשלח לכל החברים והמתעניינים בסקציה באופן שוטף.
- הודעות לגבי ספרים וכנסים חדשים, כתבות קצרות בנושאים מעניינים והצעות למדורים מעניינים **למידעון** האגודה הקרוב גם יתקבלו בברכה במייל לליאת.

2. דיון והחלטות לגבי פעילות הסקציה

2.1. כנס האגודה 2007

- החברים מתבקשים לשלוח תקצירים ליו"ר 2 מושבים פתוחים חדשים עד ה- **20/12/06** :
- ליו"ר מושב בנושא בריאות וחולי, דוד רייר, באמצעות המייל: riierda@mail.biu.ac.il וגם למזכירות האגודה באמצעות המייל: iss@st.colman.ac.il .
- ליו"ר מושב בנושא סוציולוגיה של הבריאות, נדב דוידוביץ, באמצעות המייל: riierda@mail.biu.ac.il וגם למזכירות האגודה באמצעות המייל: iss@st.colman.ac.il .
- על קשת הציעה לעמוד בראש מושב בנושא: להיות מיעוט רפואי פרופסיונאלי בישראל. היא הזמינה 4 דוברים מתאימים, תקבל את תקצירי העבודות שלהם ותהייה אחראית להערכת התקצירים.
- אביטל לאופר דיווחה על עניינה להציע מושב סגור נוסף בכנס האגודה בנושא: השלכות חברתיות ונפשיות של תוכנית ההתנתקות על המפונים והמוחים. אביטל התבקשה להעביר הצעה מסודרת לפתיחת מושב בכנס, הכולל תקצירים להרצאות במושב זה, למזכירות האגודה באמצעות המייל: iss@st.colman.ac.il .
- יעקב בכנר דיווח כי העביר באמצעות המייל תקציר להרצאה בכנס האגודה. ליאת דיווחה כי קיבלה את התקציר והעבירה אותו ליו"ר המושב של בריאות וחולי, דוד רייר. במידה ויעקב יהיה מעוניין להציג את ההרצאה כמושב נפרד, ליאת ביקשה שיעביר הצעה מסודרת לפתיחת מושב בכנס באמצעות המייל: iss@st.colman.ac.il .

2.2. יום עיון נוסף לכנס

- הוסכם כי ארגון יום העיון חשוב כיוון שיכול לתרום למפגש בין היבטים תיאורטיים לבדיקות בשטח, או למפגש בין תיאוריה ליישום.
- תמי תרכז את יום העיון, ותיפגש יחד עם גיורא וליאת כדי לקדם את יום העיון.
- הוסכם על כך שכדאי כי יום העיון יהיה לקראת סוף סמסטר ב', לאחר כנס האגודה.
- יעקב בכנר הציע לקיים את יום העיון באוניברסיטת בן גוריון, והציע להזמין את שרה כרמל להרצות ביום העיון.
- אביטל לאופר הציעה לקיים את יום העיון במכללת האקדמית נתניה, ולבקש סבסוד מהמכללה ליום העיון.

2.3 מועד ומקום לישיבות הבאות של חברי הסקציה

- הוחלט כי הפגישה הבאה של הסקציה תתקיים במסגרת כנס האגודה הסוציולוגית הישראלית שיתקיים באוניברסיטת חיפה בין התאריכים 14.2.06 ועד 15.2.06
- כל החברים מוזמנים להשתתף בפגישה הסקציה בכנס האגודה.
- ילנה הסכימה להציג ולשוחח על עבודת המחקר שלה בנושא "איך מודדים בריאות?" בישיבה שתתקיים לאחר כנס האגודה.
- תיבחן ההצעה מהישיבה הקודמת לדון בנושא מחקרי נוספים כמו סוגי ידע ומדע, בין מה שמוגדר כ"מדע" למה שמוגדר כ"לא מדע", שיטת המחקר המתבססת בהוכחות מדעיות (evidence based medicine=EMB).
- תיבחן ההצעה של עותניאל לשאול מישהו שמכיר שיוכל להרצות בנושא.
- בפגישה בכנס האגודה נחליט על מועד ומקום לישיבה נוספת של חברי הסקציה.
- נשים לב לכך שהופיעה מחלוקת לגבי יום שישי כמתאים לישיבה של הסקציה.

3 דיון על עבודת המחקר של נוגה וינר בנושא: על עוברים, פגים ומה שביניהם.

- נגה סיפרה כי בוחנת את האופן שבו פרקטיקות רפואיות מכוונות סובייקטיביות באתרים של פריון והולדה, בין השאר באמצעות בחינה של שיקולים מקצועיים כפי שהם באים לידי ביטוי בתהליכי קבלת החלטות בזירות השונות - באינטראקציה בין רופא למטופל, בין רופאים שונים באותה יחידה, בין רופא לאחות ובין רופא לעו"ס. המחקר קורא תיגר על התפיסה המוסכמת במחקרים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים על הולדה ופריון בישראל על מקומו השולי של העובר הישראלי. המחקר נערך באמצעות עבודת שדה בשני אתרים רפואיים שקשורים להולדה - מחלקה להריון בסיכון גבוה ופגייה.
- נגה המליצה על הספר :

[The Lazarus Case: Life-and-Death Issues in Neonatal Intensive Care \(Medicine and Culture\)](#) by John D. Lantos

פרטים ניתן למצוא בקישור :

http://www.amazon.com/Lazarus-Case-Life-Death-Intensive/dp/0801867622/sr=1-1/qid=1165139925/ref=sr_1_1/103-6684198-5639025?ie=UTF8&s=books

4. נושאים נוספים לדיון בישיבה הבאה:

4.1 הרחבת מספר המשתתפים בסקציה

- דיון בדרכים נוספות להגדיל את מספר המשתתפים. ליאת הפיצה מייל לחברי האגודה להצטרף לסקציה, ומייל שבו צרפה את דף הקשר וסיכום הישיבה לחברים ומתעניינים בסקציה.
- להחליט אם לפרסם את דף הקשר באינטרנט והאם לפרסם גם טלפונים בדף הקשר.

4.2 יעדי הסקציה

נמשיך לדון ביעדים נוספים לסקציה.

4.3 מידעון: להחליט מי יכתוב במידעון האגודה על סוציולוגיה של הבריאות: סקירה על העבר ועל ההווה בישראל ובעולם והערכת מגמות בעתיד.

4.4 מקום וקידום מעורבות של סוציולוגיות וסוציולוגים של הבריאות

לדון בדרכים שבהם ניתן לקדם את מעורבות הסוציולוגיות/ים של הבריאות במסגרת הדיון הציבורי וקביעת מדיניות חברתית בהקשר של נושאי-בריאות. לדון בשאלה האם יש לפעול – כסקציה במסגרת אסי"י – לקידום המעורבות בעניינים אלה.

- לדון בנושאי בריאות כמו תקציב; חקיקה בתחום; בריאות של אוכלוסיות מוחלשות, הרכב סל- הבריאות והאופן שבו הסוציולוג/ית יכול/ה להשמיע את קולו/ה בנושאים אלו.
- לדון בדרכים לקידום נושאי בריאות כמו הזמנת התקשורת לכנסים/ימי עיון וכתבת ניירות עמדה.

4.5 מיפוי העשייה המחקרית בתחום

- לדון בדרכים בהם ניתן לקדם מחקרים ברמת מקרו.

4.6 תהליך הסמכת סוציולוגים של הסוציולוגיה של הבריאות

גיורא יספר על תהליך ההסמכה שלו באחת הישיבות הבאות.

רשמה: ליאת מילביצקי